

OCHELZNAĆ (8) *vb pf*

ochelznać (6), **okielznać** (2); ochelznać *BierEz, RejWiz, Leop, SienLek, GórnDworz, CiekPotr*; okielznać *Mącz, CzechEp*.

Wszystkie samogłoski jasne.

inf ochelznać (6). ◇ *fut 1 sg* ochelznãm (1). ◇ [*impers praet* okielznãno.] ◇ *part praet act* ochelznãwszy (1).

Sł stp: ochelznać, *Cn*: okielznać, *Linde XVI w. s.v.* okielznąc.

Założyć uzdę, poskromić (konie); infrenare Vulg, Cn; (in)capistrare Cn [kogo, co] (8) : BierEz Ov; Koniã młodého w iãzdę w práwíc/ tym obyczãiem małz/ vzdę nań naprzod íprãw/ z írzednim wędzidłem [...] thák go ochelznãwłzy po rownéy gładkiéy ziemi ná nim ieżdżay *SienLek* 191.

Przen: Ujarzmić, powściãgnąć, utrzymać w ryzach, poskromić (6) : Fraenos furoris iniicere, Okielznãć kogo áby nie ízalał Mącz 162c; [Okielznano nas bardzo *LorichKosz* 108v (*Linde*)].

ochelznać czym (5): RejWiz 171; chwałã moia ochelzنام cię [*laude mea infrenabo te*]/ ábyś niezãginãł *Leop Is* 48/9; potrzebã thego byłã [...] ochelznãć ia [*białogłowę*] wítidem/ á boiãżniã ofławy/ żeby przedzięki/ ná tym munšztuku chodzącz/ czokolwiek dobrego czynić mufiãłã. *GórnDworz* T8v. Cf *Zwroty*.

Zwroty: »ochelznać munšztukiem« (1): gdy ia [*młodość*] ochelznãć chcez przykrym munšztukiem, [...] Znarowieie *CiekPotr* 28.

»„Wędzidłem” [= tytuł utworu] okielznać« (1): [*ksiãdz X.*] nie náslãduie owczych poštepkow ále w tym przeciwnych/ chcãc Wędzidłem swoim wšzytkich okielznãć *CzechEp* 22.

Synonimy: obuzdać, ouzdać.

Formacje współrdzenne cf **KIELZNAĆ**.

Cf **OCHELZNAN**, [**OKIELZNANIE**]